

Motion till riksdagen 2010/11: MJ272

av Anders Sellström (KD)

Trygg och säker livsmedelsförsörjning

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att underlätta konsumenternas tillgång till närproducerade livsmedel.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att stärka möjligheterna för kommuner och lands-ting att välja närproducerat inom sina verksamheter.¹
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör inrätta en webbplats där den som stöter emot olika lagar och bestämmelser i samband med offentlig upphandling kan rapportera detta via nätet.¹
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att forskningen ska fortsätta kring de långsiktiga möjligheterna och riskerna med genetiskt modifierade organismer (GMO).
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att märkning av genmodifierade varor ska vara obligatoriskt för alla livsmedel.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att begränsa användningen av kemiska bekämpningsmedel genom tydliga regler som gäller inom hela EU samt genom forskning om alternativa bekämpningsmetoder.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att stärka möjligheterna för ett mer resurssnålt lantbruk som inte tär på ändliga resurser utan sluter kretsloppet mellan djur och odling och mellan stad och land.
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige bör verka för en frivillig europeisk märkning av matens klimatpåverkan där såväl produktionsmetoder och lagring som transporter ingår.

Fel! Okänt namn på

¹ Yrkandena 2 och 3 hänvisade till FiU.

Närproducerade livsmedel

Konsumenternas tillgång till närproducerade livsmedel bör underlättas. Detta är ett ansvar såväl för politiker och myndigheter på europeisk, nationell och lokal nivå, som för producenter, distributörer och konsumenter. Det ökande intresset för närproducerat bör bejakas och inte motarbetas.

Kommunernas och landstingens möjligheter att välja närproducerat inom sina verksamheter bör stärkas. Det finns idag olika möjligheter för exempelvis en kommun att underlätta för lokala och småskaliga producenter att delta i upphandlingar. Det går också att ställa krav på djurskydd. Det finns också flera exempel på kommuner som har lyckats mycket bra i sin upphandling. Till exempel kan en kommun välja att dela upp upphandlingarna så att de inte köper allt från samma leverantör. När man i en och samma upphandling ska köpa både kött och rotsaker utesluter man många leverantörer. En kommun som ska göra en upphandling har också möjligheten att informera exempelvis lokala producenter om att en upphandling ska äga rum. Kommunerna behöver bli skickligare på att göra upphandlingar som möjliggör för små företag att vara med och konkurrera vid upphandlingar. Kommunerna kan behöva gå samman i upphandlingsförbund för att kunna hålla en bra upphandlingskompetens. Kompetens i samband med upphandling är grunden för att hitta lösningar som ger chanser även till mindre företag.

Det är viktigt att regeringen samlar in synpunkter på hur bl.a. lagen om offentlig upphandling (LOU) fungerar i praktiken. Regeringen bör inrätta en webbsida där den som stöter emot olika lagar och bestämmelser i samband med offentlig upphandling kan rapportera detta på nätet. Problemen samlas sedan och avrapporteras regelbundet till regeringen. Denna kunskapsinsamling kan sedan ligga till grund för regelförändringar och/eller informationsinsatser. Det finns samtidigt ett behov av att förenkla de regler på EU-nivå som styr den offentliga upphandlingen. Det måste bli lättare att upphandla lokalt producerade livsmedel utan att detta ses som ett brott mot den fria rörligheten.

Regelverket för småskalig lokal produktion behöver samtidigt förenklas. Lagar och regler måste i större utsträckning anpassas till att ta hänsyn till mindre livsmedelsföretag. Avgifter för rutininspektioner skall vara återhållsamma och skall endast tas ut för tillsynsbesök som verkligen äger rum. Avgifterna för förnyade inspektioner till följd av avvikelser från regelverket skall ej överstiga ett rimligt självkostnadspris för en kommun.

GMO-fria livsmedel

Många konsumenter känner fortfarande oro inför genteknikens långsiktiga konsekvenser. Därför behöver forskningen kring de långsiktiga möjligheterna och riskerna med genetiskt modifierade organismer (GMO) fortsätta. Resultaten måste vara vägledande för beslut som fattas. Den genetiska variationen får inte utarmas.

Fel! Okänt namn på

Det måste vara möjligt för en konsument att helt avstå från GMO-produkter. Därför ska märkning av genmodifierade varor vara obligatoriskt för alla livsmedel.

Giftfria livsmedel

Farliga ämnen som vi idag får i oss lagras i kroppen. Via bröstmjölk kan de dessutom föras vidare till barnen och påverka i generationer framåt. Spridningen av gifter inom jordbruket har minskat, men konventionell livsmedelsproduktion innefattar fortfarande att stora mängder kemiska bekämpningsmedel används. Det behövs tydliga regler, som gäller inom hela EU, som begränsar användningen av kemiska bekämpningsmedel. Det behövs också fortsatt forskning om alternativa bekämpningsmetoder.

Resurseffektiv livsmedelsproduktion

Det är viktigt att stärka möjligheterna för ett mer resurssnålt lantbruk som inte tär på ändliga resurser utan sluter kretsloppet mellan djur och odling och mellan stad och land. Detta gäller både på EU-nivå och i vårt eget land. Detta är inte minst viktigt att beakta i samband med den fortsatta utvecklingen av EU:s jordbrukspolitik. Reformerna måste ha som ett av sina syften att minska den onödiga belastningen på ekosystemen. Ekologiskt jordbruk, såväl som resurssnålt konventionellt jordbruk, har en potential att öka bindningen av kol i marken, och därmed motverka antropogena klimatförändringar.

Märkning av livsmedel

Att kunna ställa krav på säkerhet och kvalitet på den mat vi äter bör vara en rättighet för alla konsumenter. Säkra livsmedel och kunskap om kostens innehåll är därför viktiga demokratifrågor. Privata produktmärkningar av olika slag är ett bra exempel på hur konsumenter och producenter kan mötas i en marknadsekonomi. Genom de certifieringsavgifter, som producenterna betalar, blir det möjligt att vidareutveckla märkningssystemen utifrån marknadens krav. Sverige bör verka för en frivillig europeisk märkning av matens klimatpåverkan där såväl produktionsmetoder och lagring som transporter ingår.

Stockholm den 26 oktober 2010

Anders Sellström (KD)